

DGG-002-002401

M. Com. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Managerial Economics - Course Course-10

(New Course)

Faculty Code : 002

Subject Code : 002401

Time : Hours]

[Total Marks : 70

૧ M.C.Q

૨૦

(૧) _____ પ્રમાણે એક ઈનપુટ ફાળવણી તેના તમામ ઉપયોગોમાં એવી રીતે કરવી જોઈએ કે જેથી તેના છેલ્લાં એકમ દ્વારા ઉમેરવામાં આવતું મૂલ્ય દરેક ઉપયોગમાં સમાન રહે.

- (A) વટાવના સિદ્ધાંત
(B) તક ખર્ચના સિદ્ધાંત
(C) સમયગાળાના સિદ્ધાંત
(D) સમ સિમાંતના સિદ્ધાંત/ ઈકવી માર્જનલ સિદ્ધાંત

(૨) તમામ પ્રકારની અપૂર્ણ હરિકાઈવાળી માર્કેટ સ્થિતિઓમાં એક પેટીના સરેરાશ આવકના કર્વનો ઢાળ_____ હોય છે.

- (A) ઉપર તરફ (B) નીચે તરફ
(C) 'X'-એક્સિસને સમાંતર (D) 'Y'-એક્સિસને સમાંતર

(૩) મેનેજરીયલ ઈકોનોમિક્સ એક_____વિષય નથી.

- (A) આદેશાત્મક (B) આદર્શમૂલક
(C) વર્ણનાત્મક (D) ઉપરોક્ત કોઈ નહીં

(૪) નીચેનો કયો વિકલ્પ મેનેજરીયલ ઈકોનોમિક્સનો વિષય વસ્તુ છે ?

- (A) ગરીબી (B) માંગની આગાહી
(C) નેશનલ ઈન્કમ (D) રોજગારીની થિયરી

- (પ) એક ભૂખ્યા વ્યક્તિ દ્વારા ક્રમશઃ એક પછી એક સફરજનની ખપતથી તે પેદાશ (સફરજન)ની કુલ ઉપયોગિતા_____
- (A) વધે છે (B) ઘટે છે
(C) અચલ રહે છે (D) ઉપરોક્ત કોઈ નહીં.
- (દ) રિવીલ્ડ પ્રેફરન્સ થિયરી _____ દ્વારા પ્રતિપાદિત કરવામાં આવી હતી.
- (A) આલ્ફ્રેડ માર્શલ (B) એલન અને હિક્સ
(C) પ્રો. સેમ્યુઅલસન (D) પ્રો. ચેમ્બર્લિન
- (૭) એક પૂરક પેદાશની માંગ રેખા/કર્વ _____ હોય છે.
- (A) ડાબેથી જમણે નીચા ઢાળ વાળો
(B) ડાબેથી જમણે ઉપર ઢાળ વાળો
(C) 'X'- એક્સિસને સમાંતર સીધી રેખા
(D) 'Y'- એક્સિસને સમાંતર સીધી રેખા
- (૮) નીચેનો કયો વિકલ્પ ડિમાન્ડ કર્વના નીચે તરફના ઢાળ માટે કારણભૂત નથી?
- (A) આવક અસર (B) અવેજી અસર
(C) વેબલેન અસર (D) ઉપરોક્ત કોઈ નહીં
- (૯) વેરિયેબલ પ્રમાણના નિયમો મુજબ સ્ટેજ એક અને સ્ટેજ ત્રણ _____ તરીકે ઓળખાય છે.
- (A) આર્થિક સંવેદનશીલતાના તબક્કા
(B) આર્થિક કટંગાપણાના તબક્કા
(C) આર્થિક નોનસેન્સના તબક્કા
(D) (B) અને (C) બંને
- (૧૦) બે ગુડ્ડના વિવિધ જથ્થાઓનું મિશ્રણ કે જે સમાન સંતોષ અપાવે છે તે સ્થિતિની આકૃતિ દ્વારા રજૂઆતને _____ તરીકે વ્યાખ્યાયિત કરી શકાય.
- (A) ઈન્ડિફરન્સ નકશો (B) ઈન્ડિફરન્સ કર્વ
(C) માંગ કર્વ (D) ખર્ચ કર્વ
- (૧૧) ખર્ચ કર્વસનું નીચેની તરફ સ્થળાંતર _____ ને કારણે થાય છે.
- (A) મોટા પાયે ઉત્પાદનના આંતરિક ફાયદાઓ
(B) મોટા પાયે ઉત્પાદનના બાહ્ય ફાયદાઓ
(C) મોટા પાયે ઉત્પાદનના આંતરિક ગેરફાયદાઓ
(D) મોટા પાયે ઉત્પાદનના બાહ્ય ગેરફાયદાઓ

- (૧૨) કોઈ વસ્તુ ખરીદવા માટે ગ્રાહકની મહત્તમ રકમ ચૂકવવાની તૈયારી તથા વાસ્તવમાં તે જે રકમ ચૂકવે છે તે વચ્ચેનો તફાવતને_____ તરીકે ઓળખાય છે.
- (A) ગ્રાહક સમતૂલા (B) ગ્રાહક સંતોષ
(C) ગ્રાહકનું સરખસ (D) ઉપરોક્ત કોઈ નહીં.
- (૧૩) સ્પોટ માર્કેટ્સ અને ફ્યુચર માર્કેટ્સ એ_____ પર આધારિત માર્કેટ્સનું વર્ગીકરણ છે.
- (A) ધંધાના કદ (B) વિકેતાની સ્થિતિ
(C) બજારનાં માળખાં (D) વ્યવહારોની પ્રકૃતિ
- (૧૪) નીચેના કયા વિકલ્પહેઠળ વિકેતા દ્વારા કિંમતમાં ભેદભાવ કરવાની શક્યતાઓ ઉત્પન્ન થાય છે?
- (A) કાનૂની મંજૂરી (B) ખરીદદારની પસંદગી અને પૂર્વાગ્રહો
(C) ખરીદદારોની અજ્ઞાનતા (D) ઉપરોક્ત તમામ
- (૧૫) વધારે ક્ષમતા એ_____નું મહત્ત્વનું લક્ષણ છે.
- (A) મોનોપોલી/ઈજારા (B) અલ્પહસ્તક ઈજારા
(C) મોનોપોલિસ્ટિક સ્પર્ધા (D) પરફેક્ટ સ્પર્ધા
- (૧૬) નીચેનો કયો વિકલ્પ અલ્પહસ્તક ઈજારા હેઠળ ભાવ નેતૃત્વનો એક પ્રકાર નથી?
- (A) શોષણયુક્ત ભાવ નેતાગિરી
(B) પ્રબળ પેઢી ભાવ નેતૃત્વ
(C) બેરોમેટ્રિક ભાવ નેતૃત્વ
(D) ડેમોક્રેટિક ભાવ નેતૃત્વ
- (૧૭) _____દ્વારા આપેલ ફર્મની થિયરી મુજબ એક પેઢીના મેનેજરો નફો ન વધારતા તેના બદલે સંતુલિત વૃદ્ધિ દરને વધારવાના પક્ષમાં હોય છે.
- (A) ઓ.ઈ. વિતિયમસન (B) આર.મારિસ
(C) એચ.એ. સાઈમન (D) આર.એમ. કર્ટ
- (૧૮) મોનોપોલિસ્ટિક સ્પર્ધાનો ખ્યાલ _____ દ્વારા આગળ મૂકવામાં આવ્યો હતો.
- (A) અમર્ત્ય સેન (B) પ્રોફેસર પીગુ
(C) પ્રો. ચેમ્બર્લિન (D) પ્રો. પોલ સ્વીઝી

(૧૯) નવી પેદાશનાં પ્રાઈસીંગને _____ તરીકે પણ ઓળખાય છે.

(A) મલ્ટી પ્રોડક્ટ પ્રાઈસીંગ (B) પીક લોડ પ્રાઈસીંગ

(C) પાયોનીયર પ્રાઈસીંગ (D) ટ્રાન્સફર પ્રાઈસીંગ

(૨૦) _____ હેઠળ એક પેઢી અને ઉદ્યોગ બંને એક છે.

(A) મોનોપોલિસ્ટિક સ્પર્ધાત્મક બજાર

(B) સંપૂર્ણપણે સ્પર્ધાત્મક બજાર

(C) ઈજારો બજાર

(D) અલ્પહસ્તક ઈજારો બજાર

૨ સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્રની પ્રકૃતિની ચર્ચા કરી. સંચાલકીય નિર્ણયો લેવામાં તેનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૧૨

અથવા

૨ (અ) બોમોલના સેલ્સ રેવન્યુ મહત્તમતાના મોડેલને સમજાવો. ૬

(બ) સાઈમનના સેટિસ્ફાઈસિંગના મોડેલ પર વિગતવાર નોંધ લખો. ૬

૩ (અ) ૧૨% દર લેખે બે વર્ષ બાદ રૂ.૧૦૦ની રકમ મેળવવા માટે એક વ્યક્તિએ આજે કેટલું રોકાણ કરવું જોઈએ. ૬

(બ) વૃદ્ધિનો સિદ્ધાંત વિગતવાર સમજાવો. ૬

અથવા

૩ 'લાંબા ગાળાના સરેરાશ ખર્ચના કર્વનો 'યુ' આકાર મોટા પાયે ઉત્પાદનના બાહ્ય ફાયદાઓ અને ગેરફાયદાઓ દ્વારા જ્યારે તેમાં ઉપરની તરફ કે નીચે તરફ સ્થળાંતર મોટા પાયે ઉત્પાદનના આંતરિક ફાયદાઓ અને ગેરફાયદાઓ દ્વારા ઉત્પન્ન થાય છે.' શું આ વાક્ય સત્ય છે? તમારો જવાબ આકૃતિઓ દ્વારા સમજાવો. ૧૨

૪ મોનોપોલિસ્ટિક હરિફાઈ હેઠળ પેઢી અને ગ્રૂપનું ટૂંકાગાળામાં કિંમત અને ઉત્પાદન નિર્ધારણ સમજાવો તથા મોનોપોલિસ્ટિક હરિફાઈના ખાસ લક્ષણો સ્પષ્ટ કરો. ૧૩

અથવા

૪ (અ) અલ્પહસ્તક ઈજારા હેઠળ ખાંચાવાળી માંગની રેખા તથા ભાવમાં અચલતા સમજાવો. ૭

(બ) ટૂંકાગાળામાં એક સંપૂર્ણપણે સ્પર્ધાત્મક પેઢીનું ઉત્પાદન બંધ કરવાની સ્થિતિ (શટ ડાઉન પોઈન્ટ) સમજાવો. ૬

૫ માંગની આગાહીની વ્યાખ્યા આપી તેની વિવિધ પદ્ધતિઓ સમજાવો. ૧૩

અથવા

૫ ઉપયોગિતા વિશ્લેષણનો કાર્ડિનલ એપ્રોચ સમજાવો.

ENGLISH VERSION

1 Multiple Choice Questions :

- (1) The _____ states that an input should be allocated in such a way that the value added by the last unit of the input is the same in all its uses.
 - (A) Discounting Principle
 - (B) Opportunity Cost
 - (C) Time Perspective
 - (D) Equi-marginal Principle
- (2) In all forms of Imperfect Competition, the average revenue curve facing the individual firm :
 - (A) Slopes Upwards
 - (B) Slopes Downwards
 - (C) Is Parallel to the X-axis
 - (D) Is Parallel to the Y-axis
- (3) Managerial Economics is not a _____ subject.
 - (A) Perspective
 - (B) Normative
 - (C) Descriptive
 - (D) None of the above
- (4) Which of the following is the subject matter of Business Economics ?
 - (A) Poverty
 - (B) Demand Forecasting
 - (C) National Income
 - (D) Theory of Employment
- (5) For a hungry person, with the consumption of successive units of apples, the Total Utility of the product will _____.
 - (A) Increase
 - (B) Decrease
 - (C) Will remain constant
 - (D) None of the above
- (6) The Revealed Preference Theory was propounded by :
 - (A) Alfred Marshall
 - (B) Allen and Hicks
 - (C) Prof. Samuelson
 - (D) Prof. Chamberlin
- (7) The Demand Curve for a Complementary good :
 - (A) Slopes downward from left to right
 - (B) Slopes upward from left to right
 - (C) Is a horizontal straight line parallel to the X-axis
 - (D) Is a vertical straight line parallel to the Y-axis.

- (8) Which of the following is not a reason for the downward slope of the Demand Curve ?
- (A) Income Effect
 - (B) Substitution Effect
 - (C) Veblen Effect
 - (D) None of the above
- (9) As per the Laws of Variable Proportions, Stage One and Stage. There are known as stages of :
- (A) Economic Sensibility
 - (B) Economic Absurdity
 - (C) Economic Nonsense
 - (D) both (B) and (C)
- (10) The graphic representation of the various quantities of Two Goods that will yield equal satisfaction can be defined as :
- (A) Indifference Map
 - (B) Indifference Curve
 - (C) Demand Curve
 - (D) Cost Curve
- (11) The Downward Shift in the Cost Curves is due to :
- (A) Internal Economics
 - (B) External Economics
 - (C) Internal Diseconomies
 - (D) External Diseconomies
- (12) The difference between the total amount of money a consumer would be willing to pay for a quantity of a commodity and the amount he actually pays is called :
- (A) Consumer's Equilibrium
 - (B) Consumer's Satisfaction
 - (C) Consumer's Surplus
 - (D) None of the above

- (13) Spot Markets and Future Markets are the market types emerging out of classification of markets based on :
- (A) Volume of Business
 - (B) Status of Sellers
 - (C) Market Structure
 - (D) Nature of Transactions
- (14) Which of the following is a condition under which Price Discrimination by a seller becomes possible ?
- (A) Legal Sanction
 - (B) Preference and Prejudices of the buyers
 - (C) Ignorance of the Buyers
 - (D) All of the above
- (15) Excess Capacity is an important feature of _____.
- (A) Monopoly
 - (B) Oligopoly
 - (C) Monopolistic Competition
 - (D) Perfect Competition
- (16) Which of the following is not a type of Price Leadership under Oligopoly ?
- (A) Exploitative Price Leadership
 - (B) Dominant Firm Price Leadership
 - (C) Barometric Price Leadership
 - (D) Democratic Price Leadership
- (17) According to the theory of the firm given by _____ managers of a firm do not maximize profits but instead, they seek to maximize balanced rate of growth of the firm.
- (A) O.E. Williamson
 - (B) R. Marris
 - (C) H.A. Simon
 - (D) R.M. Cyert
- (18) The concept of Monopolistic Competition was put forth by :
- (A) Amartya Sen
 - (B) Prof. Pigou
 - (C) Prof. Chamberlin
 - (D) Prof. Paul Sweezy
- (19) New Product Pricing is also called :
- (A) Multi Product Pricing
 - (B) Peak Load Pricing
 - (C) Pioneer Pricing
 - (D) Transfer Pricing

- (20) The Firm and Industry are the same under the
 (A) Monopolistic Competitive Market
 (B) Perfectly Competitive Method
 (C) Monopoly Market
 (D) Oligopoly Market
- 2 Discuss the nature of Managerial Economics and explain the importance in Managerial Decision making. 12
- OR
- 2 (a) Explain in detail Baumol's Sales Revenue Maximization Model. 6
 (b) Write a detailed note on Simon's Satisficing Model. 6
- 3 (a) To receive an amount of Rs. 100 after 2 years at 12% rate of interest, how much money should a person invest today ? 6
 (b) Explain the Principle of Incrementalism in detail. 6
- OR
- 3 Is it true that the U-shape of the long run average cost curve is caused due to the External Economies and Diseconomies whereas the upward or downward shift in the Long Run Average Cost Curve is caused due to Internal Economies and diseconomies of Scale. Explain your answer with the help of diagrams. 12
- 4 Explain Price and Output determination of a Firm and Group under Monopolistic Competition in the short run. And discuss the special featured of Monopolistic Competition. 13
- OR
- 4 (a) Explain Sweezy's Kinked Demand Curve and Price Rigidity under Oligopoly. What are the reasons of Price Rigidity ? 7
 (b) Explain the shut down point for a Perfectly Competitive firm in the short run. 6
- 5 Define Demand Forecasting and explain various methods of Forecasting Demand. 13
- OR
- 5 Explain the Cardinal Approach of Utility Analysis. 13